

ESIPUHE

”Faija, perustetaan joskus sellainen joukkue, jossa ketään ei kohdella niin, että sanotaan yhtä ja tehdään toista.” Näin vaati 10-vuotias Ville 70-luvulla erään jääkiekkoturnauksen jälkeen, kun hän oli kovin pettynyt joukkueen toimintaan. Joukkueen säännöissä sanottiin, että varusteensa kotiin unohtanut pelaaja menettää pelioikeutensa. Villen kypärä jäi kotiin, jolloin valmentaja käski toista poikaa antamaan omansa Villelle. Ottelu hävittiin.

Vuonna 1989 Ville lopetti pelaamisen ykkösdivisioonassa. Jääkiekko oli siihen asti täyttänyt hänen elämänsä, mutta nyt hän aloitti opinnot sosiaalialan oppilaitoksessa. Kurssin johtava opettaja sanoi Villelle, ettei hänellä tule olemaan enää aikaa pelata jääkiekkoa, koska opiskelu on niin kokonaisvaltaista. Ville katsoi häntä ja ihmetteli mielessään: *”Miksei minulla ole aikaa asialle, jota minä rakastan?”*

Myöhemmin Ville teki lastenkodeissa työtä. Hän tapasi tuolloin paljon lapsia ja nuoria. Heillä kaikilla oli yksi yhteinen tekijä: ei ollut kodin ulkopuolista, pitkäkestoista, aikuisen ohjaamaa vapaa-ajan harrastusta. Eräänä iltana Ville toi Ilkalle ruutupaperin, johon hän oli koonnut perusperiaatteita omalle joukkueelleen. Se paperi on Villellä vieläkin tallessa. Sen keskeinen ajatus oli tarjota joukkue niille, joiden kukaan muu ei edes ajattele olevan mukana missään joukkueessa.

Vuonna 1996 tällaisia lapsia löytyi lastenkodeista ja päiväkodeista: maahanmuuttajien lapsia, yksinhuoltajien lapsia, työttömien

lapsia, suurperheiden lapsia tai lapsia, joille ei suunniteltu vapaa-ajan harrastusta kotona. He eivät olleet syrjäytyneitä, mutta uhka oli olemassa.

Olemme urheiluhulluja kasvattajia, joiden mielestä lapsia ja nuoria voi auttaa parhaiten olemalla ja tekemällä heidän kanssaan. Aivan ensin ajattelimme, että joku toimiva seura ottaisi perustaakseen joukkueen, johon pelaajat hankittaisiin ajattelemallamme tavalla. Muutaman yhteydenoton jälkeen totesimme, että meidän on perustettava aivan oma yhdistys, urheiluseura. Vuonna 1996 Vantaan Icehearts ry rekisteröitiin yhdistykseksi, ja vuosien saatossa jääkiekkoseura Iceheartsista on tullut toimintamalli.

Malli ja sen kasvattajat ovat saaneet toistakymmentä tunnustus-palkintoa liikunta-, sivistys- ja sosiaalialan järjestöiltä ja organisaatioilta. Niiden jaon yhteydessä on usein toivottu, että kokemuksista ja ideasta tehtäisiin kirja, jotta muutkin voisivat toteuttaa toimivaa mallia. Eräs tämän kirjan tavoitteista on esitellä kasvatus-, sosiaali- ja liikunta-alan toimijoille sekä päättäjille uusi tapa tuottaa samanaikaisesti hyvinvointipalveluja ja yhteiskunnallisia säästöjä. Nyt on aika ottaa hyväksi havaittu toimintamalli käyttöön ympäri Suomen ja käyttää sitä elämännäköisen lastensuojelun työkaluna. Malli tarjoaa erityisesti miehille mielenkiintoisen mahdollisuuden toimia sosiaali- ja kasvatustyön ammattilaisina.

Vantaalla 25. maaliskuuta 2008

Ilkka Turkka ja Ville Turkka